

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

do projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego dla obszaru wokół stacji kolejowej
w Sławie Wielkopolskiej i wzdłuż fragmentu
linii kolejowej nr 356 w Skokach

Autor opracowania:
Marcin Piernikowski
Aktualizacja opracowania:
Magdalena Głowacka

Poznań, 2018 r.

I. WSTĘP.....	3
1. Podstawy formalno – prawne opracowania.....	3
2. Cel i zakres opracowania.....	3
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	4
4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu.....	4
II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA..	6
1. Położenie obszaru badań.....	6
2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu.....	7
3. Charakterystyka fizjograficzna terenu.....	8
4. Wartości kulturowe.....	13
5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych.....	13
6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego.....	13
III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH.....	18
1. Cele projektu planu miejscowego.....	18
2. Ustalenia projektu planu miejscowego.....	19
3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami.....	20
4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego.....	20
IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO.....	21
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM.....	21
VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	26
1. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny	26
2. Emitowanie hałasu.....	27
3. Oddziaływanie na krajobraz.....	28
4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę.....	28
5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.....	29
6. Oddziaływanie na szatę roślinną, faunę i różnorodność biologiczną.....	30
7. Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	30
8. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego.....	30
9. Oddziaływanie na ludzi.....	31
10. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe.....	31
11. Oddziaływanie transgraniczne.....	32
VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	32
VIII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	32
IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	34

I. WSTĘP

1. Podstawy formalno – prawne opracowania

Konieczność sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika przede wszystkim z zapisów:

- art. 51, ust. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹;
- art. 17, pkt. 4 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym².

Prognoza jest sporządzana obowiązkowo do każdego projektu planu miejscowego lub jego zmiany chyba że Burmistrz, po uzgodnieniu z niżej wymienionymi organami uzna, iż realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Następnie, organ opracowujący projekt planu poddaje go wraz z prognozą opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Organ opracowujący projekt planu bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opinie ww. organów, a także rozpatruje uwagi i wnioski zgłaszane z udziałem społeczeństwa.

W przedmiotowym opracowaniu wykorzystano również wymagania aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i innych przepisów odrębnych.

2. Cel i zakres opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru wokół stacji kolejowej w Sławie Wielkopolskiej i wzdłuż fragmentu linii kolejowej nr 356 w Skokach.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie uzgodniony został, zgodnie z art. 53 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹, z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

¹ ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (*t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2088*);

² ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (*t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945*).

Do głównych celów przedmiotowego opracowania należą:

- 1) diagnoza obecnego stanu i funkcjonowania środowiska;
- 2) określenie skutków wpływu realizacji ustaleń projektu mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, na warunki życia i zdrowia ludzi oraz dobra materialne i dobra kultury;
- 3) przedstawienie możliwości rozwiązań alternatywnych eliminujących, bądź ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Prognoza obejmuje obszar projektu mpzp wraz z terenami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń tego planu.

W niniejszej pracy analizie i ocenie poddano projekt planu zawierający ustalenia realizacyjne oraz załącznik graficzny w skali 1 : 2000.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Na podstawie zebranych materiałów oraz szczegółowej wizji terenowej dokonano: analizy komponentów i cech środowiska przyrodniczego, oceny prawidłowości jego funkcjonowania, oceny stanu funkcjonowania oraz charakterystyki dotychczasowego zainwestowania badanego obszaru. Wnioski wynikające z ww. analiz skonfrontowano z ustaleniami projektu mpzp oraz przepisami prawa ochrony środowiska.

Podczas prac nad prognozą wykorzystano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i jego funkcjonowaniu. Zastosowano też metodę porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu

Prognozę oddziaływania na środowisko dotyczącą projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru wokół stacji kolejowej w Sławie Wielkopolskiej i wzdłuż fragmentu linii kolejowej nr 356 w Skokach sporządzono w oparciu o materiały archiwalne, publikacje mapowe, literaturę oraz własne obserwacje terenowe. W opracowaniu wykorzystano następujące materiały planistyczne i kartograficzne:

- 1) Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru wokół stacji kolejowej w Sławie Wielkopolskiej i wzdłuż fragmentu linii kolejowej nr 356 w Skokach;
- 2) "Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby mpzp dla obszaru wokół stacji kolejowej w Sławie Wielkopolskiej i wzdłuż fragmentu linii kolejowej nr 356 w Skokach [...], Wieczorkiewicz A., Poznań, 2016 r.;

- 3) Mapa zasadnicza w skali 1: 1000;
- 4) Mapa hydrograficzna, arkusz Wągrowiec N-33-119-C, w skali 1 : 50000;
- 5) Mapa hydrograficzna, arkusz Murowana Goślina N-33-131-A, w skali 1 : 50000;
- 6) Mapa hydrogeologiczna Polski, arkusz Wągrowiec (395), w skali 1 : 50000;
- 7) Mapa hydrogeologiczna Polski, arkusz Murowana Goślina (434), w skali 1 : 50000;
- 8) Mapa sozologiczna, arkusz Wągrowiec N-33-119-C, w skali 1 : 50000;
- 9) Mapa sozologiczna, arkusz Murowana Goślina N-33-131-A, w skali 1 : 50000;
- 10) Szczegółowa mapa geologiczna Polski, arkusz Wągrowiec N-33-119-C, w skali 1 : 50000;
- 11) Szczegółowa mapa geologiczna Polski, arkusz Murowana Goślina N-33-131-A, w skali 1 : 50000;
- 12) Mezoregiony fizycznogeograficzne Polski, Kondracki J., w skali 1 : 200000;
- 13) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki”, 2010 r.

Wnioski sformułowano wykorzystując literaturę specjalistyczną i materiały niepublikowane, wśród których wyróżnić należy:

- 1) Dąbrowski S., Ryszkowska J., 2000, „Objaśnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1 : 50000, ark. Wągrowiec”, „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa;
- 2) „Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2017 r.”, PIG, 2018, Poznań;
- 3) „Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Skoki na lata 2017-2020”, 2017, Skoki;
- 4) „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017”, WIOŚ, kwiecień 2016, Poznań;
- 5) Nowak J., 2004, „Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski arkusz Wągrowiec” w skali 1 : 50000, PIG, Warszawa;
- 6) Wyniki badań potencjału ekologicznego w punkcie pomiarowo-kontrolnym MAŁA WĘLNA - SKOKI na podstawie wyników badań z roku 2016.

II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Położenie obszaru badań

1.1 Położenie w strukturze funkcjonalno – przestrzennej gminy

Analizowany obszar, dla którego sporządzony został projekt planu miejscowego, zlokalizowany jest wzdłuż fragmentu linii kolejowej nr 356 Poznań Wschód – Bydgoszcz Główna oraz wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 196 w miejscowości Sława Wielkopolska. Obszar opracowania zajmuje powierzchnię 10 ha.

Obowiązujące „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki” oznacza analizowany obszar jako: drogę wojewódzką, linię kolejową czynną, obszary rozwoju funkcji mieszkaniowych oraz działalności rolniczych i nierolniczych, obszary rozwoju funkcji produkcyjno-usługowych, oraz obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, prowadzenia działalności gospodarczej, rolniczej oraz zalesień. Przez południową część planu przebiega linia elektroenergetyczna 400 kV oraz gazociąg tranzytowy DN 1400.

1.2 Położenie geograficzne

Według podziału Polski na jednostki fizycznogeograficznego (Kondracki, 1998), badany teren położony jest w mezoregionie – Pojezierze Gnieźnieńskie (315.54), należącym do makroregionu Pojezierze Poznańskie (315.5).

1.3 Położenie w ponadlokalnym oraz lokalnym systemie powiązań przyrodniczych

Obszar opracowania pozostaje poza zasięgiem granic obszarów podlegających ochronie prawnej na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Odległości od obszarów podlegających ochronie prawnej wynoszą odpowiednio: 2,46 km od granicy obszaru chronionego krajobrazu Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko – Wągrowiecka, 5,17 km od granicy użytku ekologicznego Uroczysko Smolarki, 5,5 km od granic Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka (oraz jego otuliny), 9,9 km od granic specjalnego obszaru ochrony Buczyna w Długiej Goślinie PLH300056, 10,1 km od granic obszaru specjalnej ochrony Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006 oraz 10,6 km od granic rezerwatu Dębina.

Analizowany teren nie pełni istotnych funkcji w zachowaniu łączności ekologicznej obszarów cennych przyrodniczo, występujących w granicach gminy Skoki. Brak istotnych powiązań przyrodniczych z terenami przylegającymi bezpośrednio do granic omawianego obszaru wynika przede wszystkim ze specyficznego sposobu ich zagospodarowania

i użytkowania, a także braku obecności różnorodnych siedlisk, charakteryzujących się większymi walorami przyrodniczymi.

Należy natomiast podkreślić, iż omawiany obszar przecina tereny zapewniające łączność ekologiczną z obszarami sąsiednimi tj. lasy przylegające do licznych w tym rejonie zbiorników wodnych (Jez. Maciejak, Jez. Czarne, Jez. Lipka itd.).

2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu

Obszar opracowania obejmuje przede wszystkim pas terenów położonych między ul. Poznańską (droga wojewódzka nr 196 – w granicach planu), a torowiskiem kolejowym relacji Poznań Wschód – Bydgoszcz Główna. Powierzchnie te w większości przypadków obejmują tereny niezagospodarowane, porośnięte spontanicznie pojawiającą się roślinnością niską oraz występującą mniej licznie roślinnością wysoką.

Związana z funkcjonowaniem kolei zabudowa reprezentowana jest przez budynek stacji kolejowej w Sławie Wielkopolskiej, pełniący obecnie funkcje mieszkalne oraz usługowe, jedynie częściowo związane z obsługą podróżnych (*restauracja Stacja Smaków*). Na obszarze opracowania zabudowa reprezentowana jest także przez pojedyncze budynki mieszkalne (jednorodzinne i wielorodzinne) oraz budynki gospodarcze, zlokalizowane w sąsiedztwie budynku stacji.

Obsługę komunikacyjną obszaru zapewnia fragment drogi wojewódzkiej nr 196, jak również przecinające przedmiotowy obszar drogi gminne (część z nich to drogi o nawierzchni gruntowej). W części południowej, obszar opracowania przecina również fragment drogi wojewódzkiej nr 197 Sława Wielkopolska – Gniezno. Na obszarze opracowania funkcjonują również przystanki komunikacji autobusowej (wiaty przy ul. Poznańskiej). Tereny posiadają dostęp do sieci infrastruktury technicznej, w tym sieci elektroenergetycznej i wodociągowej (sieć wodociągowa realizowana na pobliskich działkach gminnych i terenach ROD).

Sąsiedztwo przedmiotowego obszaru stanowią: tereny użytkowane rolniczo (w rejonie południowej granicy), tereny leśne (w części środkowej oraz północnej), a także nieliczna zabudowa o zróżnicowanej funkcji (mieszkaniowa, usługowa, produkcyjna itd.). Bezpośrednie sąsiedztwo analizowanego obszaru stanowią również tereny kolejowe linii nr 356 (od strony wschodniej).

3. Charakterystyka fizjograficzna terenu

3.1. Rzeźba i geomorfologia terenu

Pod względem morfologicznym analizowany obszar zlokalizowany jest w zasięgu równiny sandrowej i wodnolodowcowej (w ogólności).

Rzędne terenu w rejonie stacji kolejowej w Sławie Wielkopolskiej wynoszą około 81 m n.p.m., przy czym w sąsiedztwie przepływającego niewielkiego cieką są one nieco niższe.

3.2. Budowa geologiczna i litologia

Na analizowanym obszarze utwory czwartorzędowe reprezentowane są przede wszystkim przez plejstocenyjskie piaski i żwiry wodnolodowcowe (sandrowe). Generalnie są to piaski drobnoziarniste z pojedynczymi żwirami, o miąższości wynoszącej średnio 5 m. Jedynie lokalnie na obszarze tym występują holocenyjskie torfy (w rejonie dolinek niewielkich cieków) i torfy na gytach.

Pod utworami czwartorzędowymi zalegają miocenyjskie piaski, mułki, ily i węgiel brunatny, przekrywające warstwę utworów miocenu górnego – pliocenu – ilów, miejscami mułków i piasków, których powierzchnia zalega zazwyczaj na wysokości 50-60 m n.p.m.

3.3. Surowce naturalne

Na obszarze objętym niniejszym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych.

Południowe fragmenty planu zlokalizowane są natomiast w bezpośrednim sąsiedztwie złoża kruszyw naturalnych Szczodrochowo (eksploatacja złoża została zaniechana).

3.4. Wody powierzchniowe

Omawiany obszar położony jest w zasięgu zlewni jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia (kod PLRW600025186699). Ponadto sąsiaduje również z jeziorną JCWP – Jeziorem Maciejak (LW10248). W granicach opracowania występują fragmenty niewielkich cieków wodnych, zasilających zlokalizowane poza granicami planu zbiorniki wodne.

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w bliskim sąsiedztwie zbiorników wodnych – Jez. Karolewskiego, Jez. Maciejak, Jez. Lipka, Jez. Brzeźno i przepływającego przez te zbiorniki cieką Dzwonówka.

3.5. Wody podziemne

Według Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE), będącej ogólnym aktem prawnym, który określa jako swój główny cel zapobieganie dalszemu pogarszaniu oraz ochronę i poprawę jakości środowiska wodnego państw UE, omawiana część gminy Skoki należy do obszaru jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 42.

Poziom występowania zwierciadła wód gruntowych waha się na obszarze opracowania w granicach 1-2 m p.p.t.

Zgodnie z informacjami zobrazowanymi na mapie hydrogeologicznej, obszar planu zlokalizowany jest w zasięgu jednostki oznaczonej symbolem 2abQII/Tr3, genetycznie powiązanej z jednostką 3abQII/Tr, wyznaczoną na obszarze arkusza Wągrowiec. Głębokość występowania wód tego poziomu wynosi ok. 15 m p.p.t. natomiast miąższość osadów międzyglinowych, tworzących poziom wodonośny, wynosi na tym obszarze 10-20 m. Zasilanie poziomu wodonośnego zachodzi w tym przypadku poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, przesączanie wód z poziomu gruntowego, jak również drenaż poziomów trzeciorzędowych.

Analizowany obszar położony jest poza zasięgiem granic udokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych oraz poza strefami ochronnymi ujęć wody.

3.6. Warunki glebowe

Ze względu na dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów położonych w granicach analizowanego obszaru należy stwierdzić, iż występujące tu gleby mają, w większości przypadków, charakter gleb antropogenicznie przekształconych. Charakter i skala zmian pierwotnych właściwości występujących tu gleb wynika przede wszystkim ze skali i intensywności przeprowadzanych dotąd zabiegów agrotechnicznych.

Zmiana pierwotnych właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych występujących tu gleb nastąpiła w momencie realizacji szeregu inwestycji, obejmujących przede wszystkim realizację i późniejszą przebudowę drogi wojewódzkiej nr 196 oraz realizację linii kolejowej nr 356 (w bezpośrednim sąsiedztwie granic obszaru). W mniejszym stopniu zmiany te nastąpiły w przypadku realizacji dość nielicznej zabudowy, związanej głównie z funkcjonowaniem kolei.

3.7. Szata roślinna

Charakter szaty roślinnej obszaru będącego przedmiotem niniejszego opracowania wynika w znacznej mierze z dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania

terenów zlokalizowanych w zasięgu jego granic. Większość analizowanego terenu obejmuje funkcjonującą drogę wojewódzką oraz tereny w sąsiedztwie torowiska kolejowego linii nr 356, stąd też różnorodność występujących tu zbiorowisk roślinnych jest niewielka. Przekształcenie terenów na skutek realizacji fragmentów linii kolejowej i drogi wojewódzkiej, jak również licznych, towarzyszących im elementów sieci infrastruktury, doprowadziło do znacznych zmian w zasobności oraz różnorodności występujących na analizowanych obszarach przedstawicieli lokalnej flory.

Szata roślinna reprezentowana jest tu przede wszystkim przez roślinność niską, występującą spontanicznie na powierzchniach terenu zlokalizowanych między drogą wojewódzką a torowiskiem kolejowym. Spotkać tu można przede wszystkim pospolicie występujące gatunki roślin zielnych tj. rumianek bezpromieniowy (*Chamomilla suaveolens*), dziewanna (*Verbascum*), koniczyna (*Trifolium*), pyleniec pospolity (*Berteroa incana*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), bniec biały (*Melandrium album*), wyka (*Vicia*), lepnica rozdęta (*Silene vulgaris*), groszek łąkowy (*Lathyrus pratensis*), rozchodnik (*Sedum*), mak polny (*Papaver rhoeas*), przytulia (*Galium*), powój polny (*Convolvulus arvensis*), chaber bławatek (*Centaurea cyanus*), a także szereg gatunków pospolitych traw tj. perz zwyczajny (*Elymus repens*) czy też wiechlina roczna (*Poa annua*).

Roślinność wysoka reprezentowana jest przez niewielkie skupiska drzew i krzewów w części południowej (w tym w sąsiedztwie stacji kolejowej), jak również drzewa i krzewy rosnące wzdłuż drogi wojewódzkiej i torowiska kolejowego. Wśród występujących tu gatunków wspomnieć można m.in. klony (*Acer*), brzozy brodawkowate (*Betula pendula*), pojedyncze świerki (*Picea*) i sosny (*Pinus sylvestris*), jak również rosnące w sąsiedztwie niewielkiego ciekłu wodnego olsze czarne (*Alnus glutinosa*). W sąsiedztwie istniejącej zabudowy nasadzone zostały drzewa i krzewy owocowe oraz ozdobne, w tym pospolicie nasadzane lilaki (*Syringa*).

Analizując różnorodność przedstawicieli lokalnej flory należy podkreślić, iż z uwagi na ograniczony czas przeprowadzania wizji terenowych, inwentaryzacja lokalnej szaty roślinnej nie została przeprowadzona w sposób wyczerpujący, niemniej pozwoliła dokonać ogólnej charakterystyki i zasobności występującej na tych terenach roślinności.

3.7. Fauna

Ze względu na charakter dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu objętego granicami omawianego projektu planu, a przede wszystkim małe zróżnicowanie występujących tu siedlisk oraz funkcjonowanie w jego granicach bariery migracyjnej (droga

województwa), różnorodność występujących na tym terenie przedstawicieli ssaków jest niewielka.

Najbardziej liczną grupą zwierząt występujących w granicach przedmiotowych obszarów są niewątpliwie bezkręgowce. Obecność spontanicznie pojawiającej się roślinności niskiej, porastającej powierzchnie zlokalizowane, sprzyja występowaniu na tych terenach pospolitych przedstawicieli owadów. Ze względu na ograniczony czas przeprowadzania wizji terenowych, jak również brak szczegółowych informacji w dostępnej literaturze, nie dokonano szczegółowego rozpoznania występujących tu bezkręgowców, niemniej można wspomnieć o występujących tu licznie przedstawicielach muchówek (Diptera), błonkoskrzydłych (Hymenoptera) oraz prostoskrzydłych (Orthoptera). Obecność kwitnącej roślinności sprzyja również występowaniu na tych terenach przedstawicieli pospolitych gatunków motyli dziennych (Rhopalocera), takich jak rusalka pawik (*Inachis io*) czy też gatunków z rodziny bielinkowatych (Peridae).

W przypadku części terenu możliwe jest również występowanie innych zwierząt bezkręgowych – mięczaków (Molusca). Ich ewentualna obecność może być związana z występowaniem terenów charakteryzujących się występowaniem siedlisk wilgotnych, związanych z obecnością przepływających przez obszary cieków wodnych.

W sposób jednoznaczny nie potwierdzono także obecności przedstawicieli rodzimych gatunków płazów i gadów. Zakłada się, że okresowa i lokalna obecność rodzimych gatunków płazów możliwa jest w przypadku terenów sąsiadujących z niewielkimi ciekami wodnymi, przecinającymi omawiane obszary, jak również w przypadku terenów zlokalizowanych w bliskim sąsiedztwie zbiorników wodnych (np. Jez. Maciejak i Jez. Czarne). Obecność stanowisk suchych, silnie nasłonecznionych (głównie nasypy kolejowe występujące w granicach przedmiotowych obszarów) sprzyjać może natomiast pojawianiu się na tych terenach pospolitego przedstawiciela rodzimych gadów – jaszczurki zwinki (*Lacerta agilis*).

Dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów objętych granicami planu, a przede wszystkim niewielkie zróżnicowanie występujących tu siedlisk oraz funkcjonowanie w ich granicach istotnych barier migracyjnych (droga wojewódzka, w mniejszym stopniu linia kolejowa), sprawia, iż różnorodność występujących na tych terenach przedstawicieli ssaków jest niewielka. W trakcie przeprowadzonych wizji terenowych nie stwierdzono w sposób jednoznaczny obecności pospolicie widywanych przedstawicieli ssaków, niemniej, obecność w sąsiedztwie terenów leśnych oraz – w mniejszym stopniu – otwartych terenów użytkowanych rolniczo, pozwala przypuszczać, że na terenach tych spotkać można zwierzęta migrujące między terenami o większych walorach przyrodniczych, tj. sarna (*Capreolus*

capreolus), dzik (*Sus scrofa*) czy lis (*Vulpes vulpes*). Znacznie częściej na terenach tych spotkać można przedstawicieli mniejszych gatunków ssaków, w tym gryzoni i owadożernych.

Świat zwierząt reprezentowany jest na przedmiotowych obszarach również przez często spotykane gatunki ptaków, zasiedlających siedliska o różnej charakterystyce. Na terenach tych licznie występuje oknówka zwyczajna (*Delichon urbicum*), mazurek (*Passer montanus*), szpak (*Strunus vulgaris*), a także szereg innych gatunków wróblowych (*Passeriformes*). Obecność w sąsiedztwie terenów leśnych oraz terenów użytkowanych rolniczo i zbiorników wodnych pozwala założyć, iż okresowo na obszar objęty planem zalatywać mogą również gatunki ptaków związanych ze wspomnianymi siedliskami.

3.8. Klimat lokalny

Warunki klimatyczne w granicach analizowanego obszaru są zbliżone do panujących na terenie całej gminy. Zgodnie z regionalizacją klimatyczną R. Gumińskiego, obszar miasta i gminy Skoki położony jest w obrębie Dzielnicy Środkowej, charakteryzującej się korzystnymi warunkami klimatycznymi.

Notowane amplitudy temperatur są niższe niż przeciętne amplitudy temperatur dla obszaru całego kraju, wiosny i lata są wczesne i długie, a zimy stosunkowo łagodne (z krótko zalegającą pokrywą śnieżną). Długość okresu wegetacyjnego wynosi około 210-220 dni, a roczna suma opadów waha się w granicach 520-528 mm w roku normalnym, 708 mm w roku wilgotnym oraz 311 mm w roku suchym. Średnia roczna wilgotność powietrza przekracza natomiast 80%. Należy zaznaczyć, że obszar ten charakteryzuje się występowaniem jednych z najniższych rocznych sum opadów.

Przeważają tu wiatry wiejące z kierunków zachodnich i północno-zachodnich, o średniej prędkości ok. 4 m/s. W okresie zimy i wiosny wzrasta udział wiatrów wiejących z kierunków wschodnich, a w okresie letnim i jesiennym wzrasta udział cisz. Najcieplejszym miesiącem w roku jest lipiec (średnia temperatura ok. 18-19°C), a najchłodniejszym miesiącem jest styczeń (-1,6°C do +3,8°C).

W charakterystyce lokalnych warunków klimatycznych wskazać można na występowanie minimalnych różnic w lokalnych warunkach mikroklimatycznych, wynikających przede wszystkim z różnic w sposobie i intensywności zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów. Tereny wysoczyznowe, w sąsiedztwie których występują tereny użytkowane rolniczo (wolne od zabudowy), charakteryzują się bardzo dobrymi warunkami przewietrzania, większym stopniem nasłonecznienia, niższą wilgotnością powietrza oraz większą dobową amplitudą temperatur. Tereny położone w rejonie przepływających przez

obszary niewielkich cieków (oraz sąsiadujących z obszarami zbiorników wodnych) charakteryzują się gorszymi warunkami przewietrzania, większą wilgotnością powietrza oraz częstszym występowaniem zamgleń. Specyficznymi warunkami mikroklimatycznymi charakteryzują się również tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie terenów leśnych. Na terenach tych dobową amplitudę temperatur jest nieco mniejsza, powietrze jest bardziej wilgotne, a możliwości swobodnego przemieszczania się mas powietrza są ograniczone (istniejący drzewostan).

4. Wartości kulturowe

Na przedmiotowym fragmencie gminy Skoki nie występują żadne budynki wpisane do rejestru zabytków. *Jednakże, budynek stacji kolejowej wraz z nastawnią, a także zlokalizowany w jego bezpośrednim sąsiedztwie budynek mieszkalny, zlokalizowane w Sławie Wielkopolskiej zostały ujęte w gminnej ewidencji zabytków.*

5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych

Na analizowanym terenie nie ustanowiono żadnych form ochrony przyrody, wymienionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody⁴.

W omawianej części gminy Skoki nie występują również grunty rolne ani leśne chronione przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych⁵.

Ponadto żadne obiekty nie podlegają ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*⁶.

6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego

6.1. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Zbiornicze zestawienie klasyfikacji dla strefy wielkopolskiej, obejmującej gminę Skoki, dla poszczególnych zanieczyszczeń (SO₂, NO₂, PM_{2,5}, PM₁₀, Pb, CO, As, Cd, Ni, C₆H₆, B(a)P oraz O₃), dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia, według rocznej oceny jakości powietrza za 2017 r., przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Ocena jakości powietrza dla strefy wielkopolskiej w 2017 r.

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń											
SO ₂	NO ₂	PM _{2,5}	PM ₁₀	BaP	C ₆ H ₆	CO	As	Pb	Cd	Ni	O ₃

⁴ Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2018, poz. 1614.)

⁵ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. 2017 r., poz. 1161)

⁶ Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2018 r. poz. 2067)

A	A	C	C	C	A	A	A	A	A	A	A
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017”, WIOŚ, 2018, Poznań

Jak wynika z powyższej tabeli większość badanych zanieczyszczeń zaliczono, w trójstopniowej skali: A, B, C, do klasy A, co oznacza, że poziom poszczególnych stężeń zanieczyszczeń w analizowanej strefie nie przekracza odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych.

Odnotowano natomiast przekroczenia poziomów dopuszczalnych stężeń pyłu PM10 i PM2,5 oraz poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, co spowodowało zaliczenie strefy do klasy C. W obrębie strefy należy zidentyfikować obszary przekraczania wartości dopuszczalnych. Przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 dotyczyły wyłącznie stężeń 24-godzinnych. Nie były przekraczane stężenia średnie dla roku. Należy podkreślić, że w okresie, do którego odnosi się przeprowadzana ocena, na stanowiskach pomiarowych pyłu PM10 w sezonie letnim nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji. Z przebiegu rocznej serii pomiarów odczytać można wyraźną sezonową zmienność stężeń pyłu PM10 (wyższe w okresie zimnym, niższe w sezonie letnim). Można zatem przypuszczać, że powodem przekroczeń w sezonie grzewczym jest niska emisja z sektora komunalno-bytowego, wpływająca na wyraźne pogorszenie warunków aerosanitarnych w miastach i na terenach do nich przyległych.

Ponadto w przypadku celu długoterminowego stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ozonu w odniesieniu do najwyższej wartości stężenia 8-godzinnych spośród średnich kroczących w roku kalendarzowym. Odnosząc otrzymane wyniki do celu długoterminowego dla ozonu strefę wielkopolską zaliczono do klasy D2. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego wyznaczono na rok 2020.

Pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską, do której należy gmina Skoki, ocenianą dla dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu zaliczono do klasy A, co oznacza, że nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu tych substancji. Natomiast ocenianą dla ozonu, ze względu na przekroczony poziom celu długoterminowego strefę zakwalifikowano dodatkowo do klasy D2.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia wiąże się z koniecznością wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programu ochrony powietrza (POP). W przypadku ozonu program naprawczy mający na celu osiągnięcie poziomu docelowego substancji w powietrzu przygotowuje się dla tych stref, dla których jest to możliwe technicznie i uzasadnione ekonomicznie.

Wyniki powyższe nie powinny być jednak utożsamiane ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać lokalny problem związany z daną substancją.

W granicach analizowanego obszaru nie stwierdzono występowania punktowych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do środowiska, których funkcjonowanie mogłoby spowodować przekroczenia dopuszczalnych stężeń poza granicami działek, w obrębie których zlokalizowane są te źródła. Obecności tego rodzaju obiektów nie stwierdzono również w bezpośrednim sąsiedztwie terenu objętego planem.

Wśród najbardziej istotnych źródeł emisji zanieczyszczeń zlokalizowanych w analizowanych granicach należy wskazać drogę wojewódzką nr 196.

6.2. Zagrożenie klimatu akustycznego

Wśród głównych źródeł hałasu, jakie wpływają na kształtowanie klimatu akustycznego w granicach omawianego obszaru, należy wymienić hałas samochodowy – generowany przede wszystkim w zasięgu poszczególnych odcinków drogi wojewódzkiej nr 196 oraz hałas kolejowy, generowany przez ruch pociągów w obrębie linii kolejowej nr 356 relacji Poznań Wschód – Bydgoszcz Główna.

Zakłada się, że z punktu widzenia kształtowania lokalnego klimatu akustycznego najbardziej istotna, w omawianym przypadku, jest jednak obecność drogi wojewódzkiej, charakteryzującej się znacznym udziałem pojazdów ciężkich w ogólnym natężeniu ruchu. Nie uzyskano szczegółowych informacji wskazujących na zasięg oddziaływania hałasu samochodowego generowanego w ciągu wspomnianej drogi, niemniej, na podstawie archiwalnych wyników pomiarów można założyć, iż dla zabudowy o funkcji mieszkaniowej lub mieszkaniowo-usługowej, zlokalizowanej w najbliższej odległości od krawędzi jezdni, najprawdopodobniej nie są dotrzymywane obowiązujące obecnie standardy akustyczne. Poziom hałas samochodowy generowany na skutek przejazdu pojazdów silnikowych przez pozostałe drogi przecinające omawiane obszary najprawdopodobniej nie stanowi czynnika wpływającego w sposób istotny na lokalny klimat akustyczny. *Pomiar ruchu na odcinku Murowana Goślina – Skoki wykazał 6121 pojazdów silnikowych w ciągu doby, z czego 837 stanowiły pojazdy ciężarowe.*

Poziom hałas kolejowy, związanego z funkcjonowaniem linii kolejowej nr 356 wpływa na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego w znacznie mniejszym stopniu niż wspomniana wcześniej droga wojewódzka i prawdopodobnie nie stanowi źródła przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach wymagających ochrony akustycznej. Na sytuację tą wpływa przede wszystkim niewielkie natężenie ruchu kolejowego (przewozy pasażerskie)

oraz wykorzystanie stosunkowo nowego taboru. Należy natomiast wspomnieć, że poza hałasem generowanym na skutek przejazdu taboru kolejowego, na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego wpływa także hałas związany z funkcjonowaniem samych stacji (lub przystanków) kolejowych oraz pracujących na tych terenach urządzeń i maszyn. Poziom związanego z ich pracą hałasu jest natomiast nieporównywalnie mniejszy od hałasu generowanego na skutek przejazdu pociągów, niemniej, może być odbierany jako uciążliwy.

Omawiając lokalny klimat akustyczny należy zauważyć, że w granicach analizowanego obszaru występują pojedyncze tereny podlegające ochronie akustycznej na podstawie obowiązujących przepisów prawa – ustawy Prawo ochrony środowiska oraz rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Do terenów tych należą: zabudowa mieszkaniowo-usługowa (budynek dworca pełniący funkcje mieszkaniowe jak i usługowe – restauracja) oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna – budynek jednorodzinny funkcjonujący w bezpośrednim sąsiedztwie budynku stacji w Sławie Wielkopolskiej oraz towarzyszący mu budynek wielorodzinny.

Podkreślenia wymaga natomiast fakt, iż zdecydowana większość terenów położonych w zasięgu granic mpzp dla obszaru wokół stacji kolejowej w Sławie Wielkopolskiej i wzdłuż fragmentu linii kolejowej nr 356 w Skokach, to tereny nie podlegające ochronie akustycznej.

6.3. Zanieczyszczenie środowiska wodnego

Monitoring stanu wód, prowadzony jest według tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej. Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Mała Węlna od Dopływu z Rejowca do ujścia (kod PLRW600025186699) stanowi ciek łączący jeziora, który w 2017 roku został zakwalifikowany do I klasy elementów hydromorfologicznych, II klasy elementów biologicznych, potencjału poniżej dobrego dla klasy elementów fizykochemicznych, klasy elementów chemicznych poniżej stanu dobrego. Wskaźniki te wynikają z następujących parametrów: BZT₅, ogólny węgiel organiczny, przewodność w 20° C, twardość ogólna, odczyn, azot Kjeldahla, azot azotynowy, azot azotanowy, azot ogólny, siarczyny, chlorki, wapń, magnez, twardość ogólna, fosfor fosforanowy (V), benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(g,h,i)perylene, fluoroanten (dane według monitoringu WIOŚ).

Zgodnie z informacjami o jednolitych częściach wód, sporządzonymi przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, status JCWP określony jako: silnie zmieniona część wód, a jej stan określono jako zły. Osiągnięcie celów środowiskowych dla tej części wód, zapisanych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry tj. dobry potencjał ekologiczny oraz dobry stan chemiczny, jest zagrożone z uwagi na brak możliwości technicznych. W programie działań określono działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, w tym kontrolę użytkowników prywatnych. Konieczne jest szczegółowe rozpoznanie przyczyn a następnie wdrożenie działań naprawczych. Z tego względu przedłużono termin osiągnięcia celu środowiskowego do 2021.

Jeziro Maciejak o powierzchni 62 ha jest zbiornikiem płytkim o średniej głębokości 3,1 m i maksymalnej głębokości 6,8 m. Ze względu na małą głębokość średnią, niski iloczyn objętości jeziora do długości linii brzegowej, a także użytkowanie 68% powierzchni zlewni jako grunty orne Jezioro Maciejak jest bardzo podatne na degradację. Jezioro zasilane jest przez dwa cieki: dopływ Kanału Dzwonowskiego z Jeziora Jeziorka, wpływający od strony południowej oraz kanał ulgi rzeki Małej Welny, wpływający od strony północno-wschodniej. Odpływ następuje z północnego krańca jeziora ciekim będącym lewobrzeżnym dopływem rzeki Małej Welny. Jezioro jest podpiętrzone. Jezioro Maciejak to silnie zmieniona część wód, stanowiąca jezioro niestratyfikowane o wysokiej zawartości wapnia, dużym wypływie zlewni. Ze względu na analizę presji (brak monitoringu) wyżej wymieniona jednolita część wód jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych tj. dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Z tego względu przedłużono termin osiągnięcia celu środowiskowego do 2021.

Analizę jakości wód podziemnych (na potrzeby niniejszego opracowania) wykonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), wykonaną przez PIG. Dla oceny jakości wód podziemnych przyjęto dane zebrane dla punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na terenie powiatu wągrowieckiego. W punkcie nr 481 w miejscowości Gołańcz, nr 1267 w miejscowości Kobylec oraz nr 1268 w miejscowości Kaliszany stwierdzono obecność wód III klasy. Z danych publikowanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska wynika natomiast, iż stan chemiczny wód JCWPd nr 42 w roku 2012 określony został jako dobry, podobnie jak stan ilościowy wód (w roku 2010 i 2012).

Ostatnie badanie wód podziemnych przedmiotowej JCWPd miało miejsce w 2016 roku (Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2016 r.). Zgodnie z wynikami badań w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w Gołańczy (teren zabudowy miejskiej luźnej)

stwierdzono III klasę jakości wód zarówno pod względem wskaźników fizyczno-chemicznych jak i klasy końcowej. Zasoby wodne wynoszą 132528 m³/d i są wykorzystane w 29,9%, a stan chemiczny i ilościowy oznaczony jest jako dobry (dane za 2012 rok). JCWP nr 42 nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Dla oceny zagrożeń oraz jakości wód podziemnych w granicach analizowanego obszaru wykorzystano również informacje zilustrowane na mapie hydrogeologicznej Polski w skali 1:50000, ark. Wągrowiec (395) oraz ark. Murowana Goślina (434). Wynika z nich, iż na obszarze projektu planu stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wodonośnego jest średni (brak występowania ognisk zanieczyszczeń, nadkład słabo przepuszczalnych glin morenowych i mułków).

6.4. Pola elektromagnetyczne

Na analizowanym obszarze ani w jego otoczeniu nie występują znaczące źródła pól elektromagnetycznych.

III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH

1. Cele projektu planu miejscowego

Głównym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru wokół stacji kolejowej w Sławie Wielkopolskiej i wzdłuż fragmentu linii kolejowej nr 356 w Skokach jest stworzenie podstaw planistycznych dla realizacji programu „Master Plan dla Poznańskiej Kolei Metropolitalnej”. Ma on być inspiracją do rewitalizacji terenu wokół istniejącej stacji kolejowej.

Celem całego dokumentu jest utworzenie systemu zintegrowanych węzłów przesiadkowych, czyli miejsc umożliwiających dogodną zmianę środka transportu, wyposażonych w infrastrukturę niezbędną dla obsługi podróżnych. W ramach planowanych inwestycji przewiduje się m.in. realizację parkingów typu Park&Ride, parkingów rowerowych Bike&Ride oraz zatok i przystanków autobusowych.

2. Ustalenia projektu planu miejscowego

Struktura funkcjonalna projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru wokół stacji kolejowej w Sławie Wielkopolskiej i wzdłuż fragmentu linii kolejowej nr 356 w Skokach jest dość zróżnicowana, jednak zdecydowanie dominują tereny o funkcji komunikacyjnej.

Przedmiotem ustaleń projektu planu są przede wszystkim tereny komunikacyjne, w tym głównie istniejący fragment drogi wojewódzkiej nr 196 i skrzyżowanie z drogą wojewódzką nr 197 (teren drogi publicznej klasy głównej ruchu przyspieszonego KD-GP), istniejąca droga dojazdowa (teren KD-D), planowana wzdłuż drogi wojewódzkiej ścieżka pieszo-rowerowa (tereny KDxr), *tereny dróg wewnętrznych – parkingów (tereny KDWp)* oraz fragmenty istniejących terenów kolejowych linii kolejowej nr 356 (kk). Na terenach drogowych zakazano lokalizacji budynków.

Ponadto w projekcie planu usankcjonowano istniejącą zabudowę mieszkaniową i usługową, wyodrębniono trzy tereny pod zabudowę tj. teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), *teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW)*, teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej (MW/U) i teren zabudowy usługowej (U).

W zakresie parametrów i wskaźników intensywności kształtowania zabudowy, dla terenu MN ustalono: powierzchnię zabudowy do 25% powierzchni działki budowlanej, minimalną powierzchnię biologicznie czynną w wysokości 30% działki budowlanej, wysokość budynków mieszkalnych nie większą niż 15 m, jednak nie więcej niż 3 kondygnacje nadziemne oraz powierzchnię nowej działki nie mniejszą niż 1000 m².

W zakresie parametrów i wskaźników intensywności kształtowania zabudowy, dla terenu MW ustalono powierzchnię zabudowy do 30% powierzchni działki budowlanej i minimum 40% powierzchni biologicznie czynnej, wysokość zabudowy nie większą niż 9,5 m, jednak nie więcej niż 2 kondygnacje nadziemne oraz powierzchnię nowej działki nie mniejszą niż 1000 m².

W zakresie parametrów i wskaźników intensywności kształtowania zabudowy, dla terenu MW/U ustalono zachowanie istniejącego budynku dworca kolejowego, powierzchnię zabudowy do 30% powierzchni działki budowlanej i 30% powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej, wysokość budynku gospodarczo-garażowego i wiaty nie większą niż 5 m oraz powierzchnię nowej działki nie mniejszą niż 1000 m².

W zakresie parametrów i wskaźników intensywności kształtowania zabudowy, dla terenu U ustalono powierzchnię zabudowy do 25% powierzchni działki budowlanej i minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej, ustalono maksymalną wysokość budynków usługowych nie więcej niż 15 m i nie więcej niż 3 kondygnacje nadziemne, wysokość budynku

gospodarczo-garażowego lub wiaty nie większą niż 5m, maksymalną wysokość silosów – 20m, oraz powierzchnię nowej działki nie mniejszą niż 1000 m².

Uzupełnieniem powyższych funkcji są istniejące tereny zieleni nieurządzonej. Dla nich w projekcie planu wyznaczono *dwa* tereny ZO, na których ustalono zakaz lokalizacji zabudowy z wyjątkiem elementów sieci infrastruktury technicznej *oraz ciągów pieszych, rowerowych i pieszo-rowerowych.*

3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* zapisy projektu planu miejscowego (część tekstowa i graficzna) muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium, o którym mowa powyżej sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Stwierdza się, że analizowany projekt planu zachowuje, zapisane w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki” podstawowe funkcje analizowanego obszaru.

4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego

Obecnie poszczególne komponenty środowiska na obszarze objętym projektem planu charakteryzują się niskimi walorami przyrodniczymi. Teren jest całkowicie przekształcony przez człowieka, głównie pod funkcje komunikacyjne wraz z zabudową towarzyszącą.

Obszar objęty opracowaniem jest w całości zagospodarowany i użytkowany, zgodnie z ustaleniami projektu planu, zatem jednoznacznie można stwierdzić, że w przypadku braku realizacji ustaleń analizowanego planu miejscowego nie przewiduje się wystąpienia zasadniczych zmian stanu środowiska przyrodniczego na skutek odstąpienia od realizacji jego ustaleń. Środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru, a zwłaszcza powierzchnia ziemi i szata roślinna, zostały już wcześniej znacząco, negatywnie i trwale antropogenicznie przekształcone. Dlatego nowe inwestycje budowlane, niezależnie od tego, czy będą prowadzone w oparciu o ustalenia decyzji administracyjnych czy w oparciu o ustalenia analizowanego projektu planu nie będą powodować utraty jego wartości przyrodniczych. Przewiduje się bowiem, że obszar ten, niezależnie od tego, czy projekt planu miejscowego zostanie

zatwierdzony czy nie, nadal będzie pełnił głównie funkcje komunikacyjne, a środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru nadal będzie poddawane działaniu wielu procesów naturalnych i antropogenicznych.

IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO

Jedynym istotnym problemem ochrony środowiska, ważnych z punktu widzenia sporządzanego projektu planu miejscowego jest dotrzymanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla występujących w granicach planu terenów wymagających zachowania odpowiedniego komfortu akustycznego.

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do dokumentów rangi międzynarodowej (wspólnotowej), formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektu mpzp dla obszaru wokół stacji kolejowej w Sławie Wielkopolskiej i wzdłuż fragmentu linii kolejowej nr 356 w Skokach, zaliczyć można przede wszystkim Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE), nakładającą na Państwa Członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach, realizowany w projekcie planu poprzez stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe: „II Polityka Ekologiczna Państwa” oraz „Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”. Oba te dokumenty respektują zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Rzeczpospolitą Polską ochrony środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz konieczności zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłemu

pokoleniom. *W 2018 roku Ministerstwo Środowiska przystąpiło do opracowania nowej strategii środowiskowej: Polityki ekologicznej państwa 2030 (PEP).*

II Polityka Ekologiczna Państwa mówi, że wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, ustanowiona w ramach Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i w zakresie jakości środowiska. Wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń projektu dla obszaru wokół stacji kolejowej w Sławie Wielkopolskiej i wzdłuż fragmentu linii kolejowej nr 356 w Skokach, wymienić należy m.in.:

- jakość powietrza, zmiany klimatu, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych;
- różnorodność biologiczną i krajobrazową, realizowany w projekcie planu przede wszystkim poprzez zapisy ustalające *minimalne powierzchnie biologicznie czynne na terenach wskazanych pod zabudowę oraz zachowanie terenów zieleni otwartej.*

Innym dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w dyrektywie unijnej tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej⁷ jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, (*Dz. U. z 2016 r., poz. 1967*). Wody powierzchniowe, w tym silnie zmienione i sztuczne jednolite części wód, powinny do tego czasu osiągnąć dobry stan chemiczny oraz odpowiednio – dobry stan ekologiczny w przypadku naturalnych jednolitych części wód lub dobry potencjał ekologiczny w przypadku sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód. Cele środowiskowe dla wód powierzchniowych zostały oparte głównie

na wartościach granicznych poszczególnych wskaźnikach fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCWP brano pod uwagę aktualny ich stan, w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem niepogarszania ich stanu.

Dla wód podziemnych Ramowa Dyrektywa Wodna przewiduje następujące główne cele środowiskowe: zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych, zapewnienie równowagi między poborem a zasilaniem wód podziemnych oraz wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Projekt planu zawiera ustalenia dotyczące odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych oraz zaopatrzenia w wodę, ponadto kwestie te uregulowane zostały wystarczająco w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁸. W projekcie planu odniesiono się również do postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi, natomiast wszelkie szczegółowe zagadnienia z tym związane zawarte zostały w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych, jakimi powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁹. Biorąc powyższe pod uwagę, nie widzi się potrzeby powielania ustaleń aktów prawnych wyższego rzędu w akcie prawa miejscowego, jakim jest plan miejscowy, co z resztą, zgodnie z rozporządzeniem

w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”¹⁰ jest niedopuszczalne.

Na podstawie powyższego stwierdza się, że realizacja ustaleń ww. ustaw i rozporządzeń nie dopuści do nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

„Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P”, przyjęty uchwałą Nr XXXIII/853/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 lipca 2017 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w

⁷ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamenty Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

⁸ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1454)

⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakimi powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, ze zm.)

¹⁰ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (t. j. Dz. U. Nr 2016, poz. 283)

zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2017 r. poz. 5320). Program ochrony powietrza ma na celu przede wszystkim ochronę zdrowia mieszkańców, poprzez działania zmierzające do osiągnięcia poziomów dopuszczalnych oraz pułapu stężenia ekspozycji lub osiągnięcia poziomów docelowych substancji w powietrzu. Zawiera m.in. dobre praktyki oraz działania naprawcze długoterminowe, ograniczające tzw. „niską emisję”, która w ostatnim czasie ma znaczący udział w emisji zanieczyszczeń do powietrza. Niska emisja ma charakter powierzchniowy, pochodzi z sektora komunalno-bytowego (gospodarstw indywidualnych) i stosunkowo trudno ją wyeliminować. Dla stref województwa wielkopolskiego Programy ochrony powietrza opracowano dla pyłu PM10, B(a)P oraz ozonu. Plany działań krótkoterminowych zawierają działania prewencyjne, krótkoterminowe mające na celu zmniejszenie ryzyka wystąpienia takich przekroczeń, a także ich czasu trwania. Dla stref województwa wielkopolskiego Plany działań krótkoterminowych opracowano dla pyłu PM10 i B(a)P. Program ten wskazuje działania naprawcze w szczególności dotyczące stosowania w indywidualnych systemach grzewczych nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń, takich jak: gaz, olej opałowy, a także stosowania do celów grzewczych energii elektrycznej oraz odnawialnych źródeł energii. W przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi wskazane jest stosowanie wysokosprawnych kotłów. Ponadto zaleca się, rozwój sieci gazowych, rozbudowę i modernizację sieci ciepłowniczych zapewniających podłączenie nowych użytkowników, projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” terenów ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie oraz zwiększenie powierzchni terenów zielonych (nasadzenia drzew i krzewów), a także rozwój komunikacji publicznej oraz wdrożenie energooszczędnych i niskoemisyjnych rozwiązań w transporcie publicznym.

- Uchwała NR XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. W dokumencie tym zakazano między innymi stosowania:

- 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem;
- 2) mulów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- 3) paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15 %;
- 4) węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, nie spełniających któregośkolwiek z poniższych parametrów jakościowych:

- a) wartość opałowa co najmniej 23 MJ/kg,
 - b) zawartość popiołu nie więcej niż 10%,
 - c) zawartość siarki nie więcej niż 0,8 %;
- 5) biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.

Oba wyżej wymienione dokumenty znajdują swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który poprzez dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci gazowej wspiera rozwój niskoemisyjnych systemów grzewczych. Ponadto poprzez odniesienie się do ograniczeń w wyżej wymienionym przepisie odrębnym minimalizuje przewidywane oddziaływanie istniejących i planowanych instalacji grzewczych i zapobiega pogorszeniu stanu powietrza na terenach objętych projektem planu i terenach sąsiednich.

Ostatnim dokumentem strategicznym analizowanym w niniejszej prognozie jest „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020), który określa warunki stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatyczne. Przewidziano w nim także rozwiązania wykorzystujące pozytywny wpływ, jaki działania te mogą wywierać nie tylko na stan środowiska, ale również na wzrost gospodarczy. Główne cele formułowane na poziomie UE to: wzmocnienie bazy dowodowej z zakresu zmian klimatu, wprowadzenie adaptacji do kluczowych polityk UE, jej finansowanie oraz wymiana wiedzy i dobrych praktyk. Strategia wpisuje się w działania unijnej strategii adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa „odporności” państw na zmiany klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem lepszego przygotowania do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcji kosztów z tym związanych.

W dokumencie uwzględniono i przeanalizowano obecne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym scenariusze zmian klimatu dla Polski do roku 2030. Wykazały one, że największe zagrożenie dla gospodarki i społeczeństwa będą stanowiły ekstremalne zjawiska pogodowe, takie jak deszcze nawalne, powodzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, huragany, osuwiska itp. Zjawiska te będą występowały prawdopodobnie z coraz większą częstotliwością i natężeniem, obejmując coraz większe obszary kraju.

W projekcie planu uwzględniono zalecenia zawarte w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” przede wszystkim poprzez *odniesienie się do uchwały antysmogowej.*

VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

1. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny

Ze względu na usankcjonowanie istniejącego zagospodarowania i przeznaczenia terenów objętych projektem planu, można jednoznacznie stwierdzić, że realizacja jego ustaleń nie wpłynie w żaden sposób na zmianę warunków mikroklimatu oraz na stan powietrza atmosferycznego.

W granicach analizowanego obszaru nie stwierdzono występowania punktowych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do środowiska, których funkcjonowanie mogłoby spowodować przekroczenia dopuszczalnych stężeń poza granicami działek, w obrębie których zlokalizowane są te źródła.

Na przedmiotowym obszarze funkcjonują natomiast tereny komunikacji, przebiegające przez znaczną część obszaru. Tereny te zidentyfikowane zostały jako liniowe źródła emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Ruch kołowy powoduje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach poruszających się w obrębie dróg pojazdów, w tym m. in. węglowodorów aromatycznych, SO₂, NO_x, CO oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów. Szczególnie duże natężenie ruchu pojazdów dotyczy drogi wojewódzkiej nr 196, jednakże poziom emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych najprawdopodobniej nie zagraża dotrzymaniu standardów jakości powietrza poza granicami pasa drogowego. Niemniej poziom emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych wpływa w sposób istotny na pogorszenie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego.

W znacznie mniejszym stopniu na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego wpływa emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych generowanych w obrębie dróg o znaczeniu lokalnym – dojazdowym. Droga ta charakteryzuje się niewielkim natężeniem ruchu kołowego, a ilość zanieczyszczeń emitowanych przez silniki poruszających się tędy pojazdów jest znikoma. Wspomnieć można natomiast, iż część ze wspomnianych dróg to drogi o nawierzchni gruntowej, co w okresach niedostatku opadów atmosferycznych może prowadzić do wzrostu emisji pyłów w ich bezpośrednim sąsiedztwie (unoszenie cząstek pyłowych przez pojazdy).

Funkcjonowanie bezpośrednio poza granicami przedmiotowego obszaru linii kolejowej, związane jest w niewielkim stopniu z emisją zanieczyszczeń generowaną na skutek unosu cząsteczek pyłowych materiałów transportowanych za pośrednictwem taboru kolejowego

(transport materiałów sypkich w otwartych wagonach) lub też incydentalnym wykorzystaniem lokomotyw spalinowych (przedmiotowa linia kolejowa jest linią zelektryfikowaną). Emisja ta ma zatem pomijalny wpływ na kształtowanie lokalnej jakości powietrza, szczególnie w przypadku terenów charakteryzujących się dobrymi warunkami przewietrzania.

2. Emitowanie hałasu

Projekt planu nie przewiduje żadnych nowych źródeł hałasu komunikacyjnego ani przemysłowego.

W granicach analizowanego obszaru występują dwa istniejące tereny podlegające ochronie akustycznej na podstawie obowiązujących przepisów prawa – ustawy Prawo ochrony środowiska¹¹ oraz rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku¹². Do kategorii terenów chronionych akustycznie, w projekcie planu zaliczono teren MN, dla którego ustala się dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku jak dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, *teren MW, dla którego ustala się dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej* oraz teren MW/U, dla którego ustala się dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku jak dla terenu mieszkaniowo – usługowego.

Za szczególnie pozytywne rozwiązanie problemu z zachowaniem dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku należy uznać poszerzenie funkcji terenu MW/U z mieszkalnej, wymagającej odpowiedniego komfortu akustycznego na mieszkalną lub usługową (teren MW/U). W ten sposób istniejący budynek mieszkalny będzie mógł zmienić sposób użytkowania w całości na usługowy, nie wymagający komfortu akustycznego. Docelowo projekt planu zakłada zatem całkowitą eliminację zabudowy mieszkaniowej z tego terenu.

Jak już wspomniano wcześniej, z punktu widzenia kształtowania lokalnego klimatu akustycznego wspomnianych terenów, najbardziej istotna jest obecność drogi wojewódzkiej, charakteryzującej się znacznym udziałem pojazdów ciężkich w ogólnym natężeniu ruchu. Nie uzyskano szczegółowych informacji wskazujących na zasięg oddziaływania hałasu samochodowego generowanego w ciągu wspomnianej drogi, niemniej, na podstawie archiwalnych wyników pomiarów można założyć, iż dla zabudowy o funkcji mieszkaniowej lub mieszkaniowo-usługowej, zlokalizowanej w najbliższej odległości od krawędzi jezdni, najprawdopodobniej nie są dotrzymywane obowiązujące obecnie standardy akustyczne. Poziom hałasu samochodowego generowanego na skutek przejazdu pojazdów silnikowych przez

¹¹ t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 799, ze zm.

¹² t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112,

pozostałe drogi przecinające omawiany obszar, ze względu na niewielkie natężenie ruchu, nie stanowi czynnika wpływającego w sposób istotny na lokalny klimat akustyczny.

Z punktu widzenia oceny lokalnego klimatu akustycznego istotna jest również obecność przy granicach przedmiotowego obszaru linii kolejowej nr 356 relacji Poznań Wschód – Bydgoszcz Główna. Ruch kolejowy odbywający się w ciągu wspomnianej linii stanowi źródło emisji hałasu komunikacyjnego. Nie uzyskano jednak informacji wskazujących na występowanie przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu, związanego z funkcjonowaniem linii kolejowej, na terenach zlokalizowanej poza granicami planu zabudowy, wymagającej ochrony akustycznej.

3. Oddziaływanie na krajobraz

Sankcjonując istniejące przeznaczenie i zagospodarowanie obszaru opracowania, projekt planu nie wprowadza żadnych nowych elementów (poza ścieżką pieszo-rowerową wzdłuż drogi wojewódzkiej), które wpłynęłyby znacząco na już obecnie całkowicie zurbanizowany krajobraz analizowanego fragmentu gminy Skoki.

Ponadto projekt planu miejscowego wprowadza bardzo szczegółowe zasady sytuowania szyldów oraz urządzeń reklamowych, a także zakazuje lokalizacji ogrodzeń pełnych i ogrodzeń z wykorzystaniem przeseł z betonowych elementów prefabrykowanych, co przyczynić się może do nadania analizowanemu terenowi ładu przestrzennego.

Na terenie projektu planu znajdują się obiekty zabytkowe, które podlegają specjalnej ochronie zarówno poprzez przepisy związane z ochroną zabytków jak i konkretne ustalenia planu, dotyczące zarówno samych obiektów jak i ich otoczenia. Wymienione ustalenia planistyczne są zatem spójne z Europejską Konwencją Krajobrazową, która wskazuje, że krajobraz jest kluczowym elementem dobrobytu całości społeczeństwa i jednostek oraz jego ochrona, a także gospodarka i planowanie niesie w sobie prawa i obowiązki dla każdego człowieka.

4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę

W kontekście oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze, przekształcenia powierzchni ziemi są szczególnie istotne, gdyż wpływają na zmiany pozostałych komponentów środowiska przyrodniczego, a ponadto należą do zmian trwałych i długoterminowych.

Rzeźba terenu, powierzchnia ziemi i gleba zostały całkowicie przekształcone w wyniku budowy drogi wojewódzkiej, linii kolejowej, budynku dworca i innych budynków oraz dróg

dojazdowych, a zatem realizacja ustaleń planu nie wpłynie w żaden sposób na ww. komponenty środowiska przyrodniczego.

Realizacja ustaleń planu nie powinna również wpłynąć na wzrost ilości odpadów, wytwarzanych na obszarze opracowania.

5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Lokalne i czasowe negatywne oddziaływania wystąpią, głównie na skutek prowadzenia różnego rodzaju wykopów i prac przy użyciu ciężkiego sprzętu, powodującego nadmierne zagęszczenie oraz przemieszczenie poszczególnych warstw gruntu, które z kolei prowadzić może do zmian w naturalnym procesie infiltracji wód opadowych i roztopowych. Dotyczyć to może wszystkich terenów w granicach opracowania. *Ponadto, na skutek nowych inwestycji zwiększy się pobór wody.*

Na terenie planu dopuszczono lokalizację kondygnacji podziemnej, co przy poziomie wód gruntowych od 1-2 metrów pod powierzchnią terenu wymagać będzie zastosowania specjalnych rozwiązań technicznych. Nie przewiduje się jednak, aby ewentualna lokalizacja kondygnacji podziemnej przy budowie pojedynczych budynków znacząco oddziaływała na wody gruntowe.

W planie dopuszczono również lokalizację mostów i przepustów na terenie istniejącego rowu, ze względu na skalę oraz stopień zurbanizowania terenu, rozwiązanie to nie wpłynie negatywnie na środowisko wodne terenu.

Jak już wspomniano wcześniej, zasady postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi, ustalone zostały w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie i projekt planu nie powtarza ich.

Czynnikiem wpływającym negatywnie na bilans wód podziemnych będzie uszczelnienie gruntu poprzez zabudowę oraz towarzyszące jej powierzchnie utwardzone, co spowoduje ograniczenie infiltracji i ograniczenie spływu wód. Z tego względu należy dążyć do zwiększania retencji wody tj. zwiększenie ilości lub wydłużenie czasu przebywania wody w krajobrazie. Inwestycje zwiększające retencję sprawiają, że woda opadowa nie jest od razu odprowadzana do kanalizacji. Należą do nich różnego rodzaju stawy, oczka wodne, zielone dachy i ściany oraz zbieranie deszczówki na cele gospodarcze, np. do podlewania roślin. Bardzo ważna dla retencji wody jest także budowa nawierzchni przepuszczalnych, przez które woda przesiąka do podłoża.

Niezwykle istotne dla ochrony jakości wód podziemnych jest sposób postępowania z wytworzonymi ściekami bytowymi i przemysłowymi, których ilość wzrośnie na skutek realizacji ustaleń planu. *Projekt planu ustala odprowadzenie ścieków bytowych i przemysłowych*

do sieci kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem odprowadzenia ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorników bezodpływowych do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej. Gospodarka odpadami prowadzona będzie wyłącznie w oparciu o przepisy odrębne tj. ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, co powinno zapewnić właściwą ochronę środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami. Projekt planu ustala ponadto nakaz powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci, a także dopuszcza roboty budowlane w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

6. Oddziaływanie na szatę roślinną, faunę i różnorodność biologiczną

Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie w znaczący sposób na zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych, zajętych przez zbiorowiska roślinne, gdyż większość tych powierzchni została zdegradowana podczas realizacji istniejącego już systemu komunikacyjnego.

Jak już wspomniano powyżej, w obszarze opracowania szata roślinna nie przedstawia większej wartości przyrodniczej. Najistotniejszym elementem lokalnej szaty roślinnej są szpalery i skupiska drzew. Biorąc to pod uwagę, projekt planu ustala ochronę istniejących *terenów zieleni*, które nie kolidują z planowanym przeznaczeniem i zagospodarowaniem terenów. *Zajęcie fragmentu terenu pod ścieżkę rowerową nie będzie miało znaczącego wpływu na różnorodność biologiczną w szerszej skali.*

W wyniku realizacji ustaleń planu, nie powinno dojść do negatywnego oddziaływania na siedliska występujących tu zwierząt ani na same gatunki zwierząt.

7. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Obszar objęty projektem planu położony jest poza terenami udokumentowanych złóż kopalin, zatem w żaden sposób nie będzie na nie oddziaływał.

Na obszarze opracowania ani w jego najbliższym sąsiedztwie nie występują również kompleksy leśne, ani zbiornik wód podziemnych lub powierzchniowych, które mogłyby znaleźć się pod wpływem inwestycji ustalonych planem.

8. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego

Projekt planu nie przewiduje żadnych nowych, znaczących emitorów promieniowania elektromagnetycznego.

W analizowanym dokumencie nie odniesiono się do możliwości lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, stanowiących źródło promieniowania elektromagnetycznego.

Dopuszczenia i ograniczenia w tym zakresie uregulowane zostały w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej¹³, która jest aktem nadrzędnym w stosunku do planu miejscowego.

9. Oddziaływanie na ludzi

Główną przyczyną występowania okresowego dyskomfortu dla mieszkańców terenów planu i terenów sąsiednich będą prace budowlane, związane z budową i modernizacją dróg lub rozbudową budynków. Na skutek tych prac należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny i urządzenia, a także zwiększonej emisji gazowych i pyłowych, generowanych podczas prowadzenia prac ziemnych. Należy jednak przypuszczać, że prace te będą prowadzone etapowo, przede wszystkim w porze dziennej i nie będą stanowić uciążliwości w godzinach nocnych. Zatem ze względu na charakter wspomnianego oddziaływania (krótkotrwałe i chwilowe), nie przewiduje się jego istotnego wpływu na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego. Ponadto zasięg oddziaływania prowadzonych inwestycji budowlanych powinien zamykać się w granicy danej działki.

Reasumując, nie należy spodziewać się niekorzystnego oddziaływania na ludzi, w związku z ustaleniami zaproponowanymi w projekcie planu miejscowego.

10. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe

Obszar opracowania położony jest w całości poza terenami górniczymi, a także terenami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonymi osuwaniem się mas ziemnych. Nie przewiduje się zatem, aby dobra materialne zlokalizowane w granicach obszaru objętego planem zagrożone były zniszczeniem lub uszkodzeniem.

W celu ochrony zespołu dworca kolejowego, w skład którego wchodzi: budynek dworca kolejowego wraz z nastawnią oraz dom nr 7, wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, oznaczonych na rysunku planu ustalono:

- 1) *zachowanie historycznej bryły i wyglądu budynków, w tym wystroju elewacji;*
- 2) *zachowanie konstrukcji i formy dachu, w tym zachowanie tradycyjnego pokrycia dachowego;*
- 3) *dachy kryte dachówką ceramiczną w kolorze ceglastym;*
- 4) *elewacje budynku z wykorzystaniem: kamienia naturalnego, cegły klinkierowej, szkła lub metalu;*

¹³ Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2062 ze zm.)

- 5) *zachowanie oryginalnej stolarki okiennej i drzwiowej z dopuszczeniem wymiany na nową pod warunkiem zachowania jej kształtu, wielkości i podziałów;*
- 6) *zachowanie oryginalnego wyposażenia budynku dworca kolejowego, zlokalizowanego na terenie MW/U, w tym granitowych schodów przed wejściem do budynku, pieca, drewnianych schodów oraz zegara kolejowego z 1890 roku.*

11. Oddziaływanie transgraniczne

Planowane przedsięwzięcia mają charakter lokalny i nie będą emitować zanieczyszczeń mogących przemieszczać się na dalekie odległości. Ponadto, z uwagi na położenie gminy Skoki, realizacja zapisów analizowanego projektu planu miejscowego nie spowoduje transgranicznych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Projekt planu nie wprowadza żadnych znaczących zmian w zagospodarowaniu i przeznaczeniu terenów w granicach opracowania. Przyjęcie proponowanych w analizowanym projekcie planu rozwiązań nie wywoła zatem większych zmiany w środowisku.

W związku z powyższym uważa się za bezzasadne wskazywanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Rozwiązaniem alternatywnym zaproponowanym w projekcie planu jest możliwość przekształcenia budynku na terenie MW/U w całości na funkcję usługową, co ze względu na uciążliwości akustyczne uznaje się za prawidłowe rozwiązanie.

VIII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zapisy projektu planu uwzględniają wymogi ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jednakże w prawidłowym funkcjonowaniu zrealizowanych na terenach objętych planem przedsięwzięć zawsze istnieje ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk dla środowiska, które są trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach planu (np. wystąpienie pożaru, awaria sieci kanalizacyjnej lub wodnej).

W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu mpzp dla obszaru wokół stacji kolejowej w Sławie Wielkopolskiej i wzdłuż fragmentu linii kolejowej nr 356 w Skokach, dla

terenów wymagających zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, istotne będzie prowadzenie monitoringu poziomu hałasu od istniejącej drogi wojewódzkiej nr 196. Proponuje się prowadzenie pomiarów hałasu przynajmniej raz na 5 lat.

Skutki realizacji postanowień planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska¹⁴ przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe będzie wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny, starosta powiatu, prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne.

Zakres i częstotliwość monitoringu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach¹⁵, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska. Stosowanie właściwych metodyk prowadzenia badań i pomiarów jest niezwykle istotne ze względu na ograniczenie możliwości wystąpienia błędów w ostatecznej ocenie jakości poszczególnych komponentów środowiska.

¹⁴ utworzonemu ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska

¹⁵ w tym m.in. w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. 2011 Nr 258, poz. 1550), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem (Dz. U. 2011 Nr 288 poz.1697)

IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji w tym przypadku planu miejscowego. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Podstawowym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza stanu środowiska i wskazanie potencjalnego negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko. Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru wokół stacji kolejowej w Sławie Wielkopolskiej i wzdłuż fragmentu linii kolejowej nr 356 w Skokach. Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miejskiej Gminy Skoki, zawierający ustalenia realizacyjne planu oraz rysunek projektu planu w skali 1:2000.

W pierwszej części prognozy scharakteryzowano środowisko przyrodnicze w podziale na poszczególne komponenty oraz ich wzajemne powiązania, w tym: warunki geologiczno-gruntowe, rzeźbę terenu, warunki glebowe, warunki wodne, florę, faunę, klimat lokalny i wartości kulturowe. Określono także istniejący stan środowiska pod względem ochrony zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych, jakości powietrza, wód i klimatu akustycznego. Najważniejszym wnioskiem z tej części opracowania jest fakt położenia całego terenu poza granicami obszarów chronionych wymienionych w ustawie o ochronie przyrody.

W drugiej części szczegółowo omówiono zapisy projektu planu i wskazano na powiązania ich z zapisami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki”. Projekt planu sankcjonuje istniejący sposób zagospodarowania oraz użytkowania terenu (poza planowaną ścieżką rowerową wzdłuż drogi wojewódzkiej). Stwierdzono również, że projekt planu nie narusza ustaleń studium.

W kolejnej, głównej części opracowania, omówiono potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Podsumowując tę część, należy stwierdzić, co następuje:

- realizacja ustaleń planu nie wpłynie na zmianę warunków klimatu lokalnego oraz stan powietrza atmosferycznego.

- za szczególnie pozytywne rozwiązanie problemu z zachowaniem dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku uznaje się rozszerzenie funkcji terenu z mieszkalnej, wymagającej odpowiedniego komfortu akustycznego na mieszkalną lub usługową na terenie MW/U.
- realizacja ustaleń planu miejscowego nie przyczyni się do zmiany krajobrazu, który jest i pozostanie mocno przekształcony antropogenicznie.
- na obszarze objętym prognozą nie przewiduje się większych przekształceń powierzchni ziemi, rzeźby i gleby, które zostały już w większości zdegradowane.
- rozwiązania planu miejscowego nie wpłyną w żaden sposób na wody powierzchniowe i podziemne.
- realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie w *znaczny* sposób na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i faunę omawianego obszaru.
- nie przewiduje się nowych znaczących emitorów pól elektromagnetycznych.

W piątej części prognozy odniesiono się do rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji planu, w tym rozwiązań alternatywnych. Nie znaleziono uzasadnienia dla wprowadzania i sugerowania rozwiązań innych niż zaproponowane w analizowanym projekcie planu.

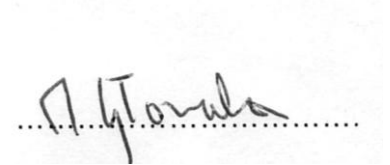
W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu, dla terenów wymagających zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, istotne będzie prowadzenie monitoringu poziomu hałasu od istniejącej drogi wojewódzkiej nr 196. Proponuje się prowadzenie pomiarów hałasu przynajmniej raz na 5 lat.

Sporządzenie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru wokół stacji kolejowej w Sławie Wielkopolskiej i wzdłuż fragmentu linii kolejowej nr 356 w Skokach pozwoli na sformułowanie dla tego obszaru szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających utworzenie systemu zintegrowanych węzłów przesiadkowych Poznańskiej Kolei Metropolitalnej na obszarze gminy Skoki i stworzy podstawy planistyczne dla realizacji programu „Master Plan dla Poznańskiej Kolei Metropolitalnej”.

OŚWIADCZENIE AUTORKI PROGNOZY O SPEŁNIENIU WYMAGAŃ DLA SPORZĄDZAJĄCYCH PROGNOZY

Zgodnie z art. 74 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 roku (Dz. U. z 2018 poz. 2088) oświadczam, że ukończyłam studia pierwszego stopnia (inż. budownictwa) oraz jednolite studia magisterskie (gospodarka przestrzenna) i posiadam kilkunastoletnie doświadczenie w pracach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz brałam udział w przygotowaniu kilkudziesięciu prognoz oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....M. Piernikowski.....